

Nordic Research Council for Criminology Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi

Välkommen till Nordisk Kriminologi 111 (7) 2020 (september)

NSfKs nyhetsbrev ändras

Arbetet med att se över och genomföra förändringar för nyhetsbrevet fortsätter.

Vilka är dina förslag hur nyhetsbrevet kan bli ännu bättre?

Vi ser fram emot dina återkopplingar - på förhand stort tack!

NSfK Forskningsstöd 2021 - ansökan öppnar i slutet av oktober

Utlysningen av NSfK forskningsstöd 2021 finns publicerad på vår web och omfattar ett flertal förändringar från tidigare år.

Ansökningsperioden är 26 oktober - 27 november kl 15.00 CET.

Välkommen med din ansökan!

Deltagaravgift för digital konferens?

[Du kan ansöka om NSfKs resestöd för t ex deltagaravgifter för digitala konferenser.](#)

DL för ansökan om resestöd är 13 november.

Ansökningsdatum under 2021 meddelas senare.

Tips på e-seminarier och webinarier?

Det finns en ny sida på NSfKs web, var vi samlar webinarier och seminarier som vi tänkte kunde vara av intresse för dig.

Ta gärna en titt och bidra med tips, tack!

Forskarseminariet 2021

Rådet diskuterar som bäst frågan och sekretariatet kontaktar deltagarna efter det.

Jubileumsår 2022 – NSfK 60 år

Vi publicerar inom kort på vår web några av de aktiviteter som planeras för att uppmärksamma NSfK 60 år 2022. Fler aktiviteter kommer att tillkomma.

[Klicka här](#) så kommer du till den aktuella sidan och kan också läsa mera hur NSfK 50 år uppmärksammades.

Välkommen till nästa nordiska digitala disputation i kriminologi!

Robin Gålnander försvarar sin avhandling "Maintaining Desistance: Barriers and Expectations in Women's Desistance from Crime", den 30 oktober 2020 kl 13.00-15.00 CET via zoom.

Robin tilldelades i år NSfKs forskningsstöd för sin fortsatta forskning, som baserar sig på avhandlingen.

Ny Kriminologi tidskrift i Finland fr o m våren 2021

Kriminologiföreningen i Finland har grundat en ny tidskrift och utgivning inleds i vår. Artiklar kommer att publiceras på finska och svenska. I vissa fall såsom t ex vid Special Calls kan artiklar också publiceras på engelska.

Redaktör är Markus Kaakinen, post doc vid Helsingfors Universitet

Via denna länk kommer du till sidan om den nya tidskriften (på finska): <https://www.kriminologia.fi/kriminologia-lehti/>

Tidskriften Nordic Studies on Alcohol and Drugs (NAD) får nya biträddade redaktörer

Tidskriften NAD har vuxit, fått större spridning och därmed har även antalet manuskript ökat. Redaktionen har därför anlitat nya biträdande redaktörer från de nordiska länderna.

Sist men inte minst...

Tack att du följer, delar och gillar NSfK i sociala medier!

Facebook: <https://www.facebook.com/NSfk.org/>

Twitter: <https://twitter.com/home>

Nordiska artiklar och publikationer

Forskningsartiklar och böcker

Andersson, Tommy & Pettersson, Rickard & Jacobsson, Maritha: "Women and men sexually violated by closely related perpetrators over a lifespan. Prevalence, revictimization, and association to adverse childhood conditions and experiences" i tidskrift *Children and youth services review*, Vol. 113.

Christoffersen, M. N.: "[Sexual crime against schoolchildren with disabilities: a nationwide prospective birth cohort study](#)" i *Journal of Interpersonal Violence*.

Flinterud, Guro, Strype, Jon och Lomell, Heidi Mork: "[Bak den norske overvåkingsdebatten](#)" i tidskrift *Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift*

Gerell, Manne: "[CCTV in deprived neighbourhoods: a short-time follow-up of effects on crime and crime clearance](#)" i *Nordic journal of criminology*, s. 1-19

Janmyr, Maja och Gürakar Skribeland, Özlem: "[Human Rights References in Norway's Readmission Agreements: \(How\) Do They Protect?](#)" i *Nordic Journal of Human Rights*.

Jämte, Jan och Ellefsen, Rune: "[The Consequences of soft repression](#)" i tidskrift *Mobilization: An International Quaterly*.

Oksanen, A., Oksa, R., Savela, N., Kaakinen, M. & Ellonen, N.: "[Cyberbullying victimization at work: Social media identity bubble approach](#)" i tidskrift *Computers in Human Behavior*.

Pape, Hilde har har sammen med forskere ved Folkehelseinstituttet utgitt [to artikler om temaer som handler om ungdom, alkohol- og cannabisbruk](#).

Peltonen, K., Ellonen, N., Pitkänen, J., Aaltonen, M. & Martikainen, P.: "[Trauma and violent offending among adolescents: a birth cohort study](#)" i *Journal of Epidemiology & Community Health*.

Pettersson, Tove (2020). "[Kriminalitet, maskulinitet och möjligheter till förändring](#)" i *Socialmedicinsk Tidskrift*, Vol. 97, nr 2, s. 266-275.

Ranjit, A., Latvala, A., Kinnunen, T.H., Kaprio, J. & Korhonen, T.: "[Depressive symptoms predict smoking cessation in a 20-year longitudinal study of adult twins](#)" i tidskrift *Addictive Behaviors*.

Rennerskog, Jonna: "['Rightificating' Coercion – A Critical Perspective on the Transformation of State-Driven Coercive Care](#)" i tidskrift *Social & Legal Studies*.

Silventoinen, K. et al: "[Genetic and environmental variation in educational attainment: an individual-based analysis of 28 twin cohorts](#)" i tidskrift *Scientific Reports*.

Rapporter, antologibidrag och övriga publikationer

Lehti, M.: [Henkirkoskatsaus 2020](#) i publikationsserie *Katsauksia; Vuosikerta 2020, nro 41* vid Helsingfors universitet, Institutet för kriminologi och rättspolitik.

Kriminologiska och kriminalpolitiska nyheter från Sverige av kontaktsekreterare Lisa Flower

Har du nyheter som du önskar få med i NSfK's nyhetsbrev kan du ta kontakt via lisa.flower@soc.lu.se

Myndigheter och /eller statliga forsknings- och utredningsinstitutioner

Brottsförebyggande rådet (Brå)

[Svårt jämföra våldtäktsstatistik mellan europeiska länder](#)

En ny rapport visar att Sveriges lagstiftning och sätt att föra statistik får som konsekvens att antalet upprättade anmälningar som kommer in i statistiken blir fler än i många andra länder.

[NTU: Uppföljningsintervjuer ger mer kunskap om omständigheter kring brotten](#)

[Brott och ordningsstörningar förekommer på de flesta simhallar och bibliotek](#). Det skapar otrygghet för besökare och har negativa konsekvenser för personalens arbetsmiljö. Variationen är dock stor mellan verksamheter.

Brottsoffermyndigheten

Viktimologisk forskarkonferens som skulle anordnas den 4 november i Stockholm flyttas till 2021.

[Riva hinder, en föreläsningsserie om våld i nära relationer](#)

Välkommen till Riva hinder, en utbildningsserie om våld i nära relationer som arrangeras för femte året i rad. Riva hinder vänder sig till dig som möter personer med funktionsnedsättning i ditt yrke eller i ditt ideella arbete.

Polisen

[Nationell insats visar flera fall av arbetslivskriminalitet](#)

Farlig arbetsmiljö, svart arbetskraft och misstänkt bidragsbrott. Det är några av resultaten från en ny nationell insats mot brott i arbetslivet. Åtta myndigheter har genomfört oanmälda kontroller på drygt 150 företag i bland annat byggbranschen.

[En av tio har blivit utsatt för hatbrott men långt ifrån alla anmäler](#)

Regeringen

[Ytterligare satsningar för ett tryggare Sverige](#)

Att öka tryggheten i samhället är en av regeringens viktigaste prioriteringar. I budgetpropositionen för 2021 fortsätter regeringen arbetet med att stärka rättskedjan genom viktiga satsningar på bland annat Polismyndigheten och Kriminalvården.

Universiteten/Högskolorna

Kungliga Tekniska Högskolan

Här hittar ni material från KTHs Online Colloquium "[Safety, resilience and community: Challenges and opportunities beyond the city, 29 September 2020](#)".

Hela programmet [här](#)

Presentations [här](#)

Videos [här](#)

Sessions illustrations [här](#)

Lunds universitet

[Commemoration Seminar Series for Reza Banakar](#)

On August 27th 2020 our beloved colleague Reza Banakar passed away. Reza's passing is a painful loss for his family and friends. It is also a tremendous loss to the scholarly community of sociology of law, where Reza was internationally revered and respected as an accomplished scholar. Throughout his academic life Reza engaged with investigation of the theoretical and methodological foundations of sociology of law as a discipline. His lifework remains an inspiration and a guiding light for scholars and students interested in law and society more broadly.

Bilder som bevismaterial får stort bidrag från Europeiska forskningsrådet

Alison Gerber, lektor i sociologi, tilldelats ett femårigt startbidrag från Europeiska forskningsrådet (ERC). Forskarna representerar olika områden vid universitetet och har tilldelats startbidrag på motsvarande 100 miljoner kronor, totalt 9,5 miljoner euro. Alison Gerber ska studera hur bilder fungerar som bevismaterial.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra NSfK's kontaktsekretær i Danmark, Tobias Kammersgaard

Har du nyheder, du ønsker bragt i NSfK's nyhedsbrev, kan du rette henvendelse til kontaktsekretær Tobias Kammersgaard på e-mail: kontaktnsfk.dk@gmail.com

Nyt fra Justitsministeriet

Flertal for ny samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse

Regeringen, SF, Radikale Venstre og Enhedslisten er enige om en ny samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse. Justitsministeren vil fremsætte et lovforslag om en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse til oktober.

Regeringen vil give løft til presset kriminalforsorg i forslag til finanslov

Kriminalforsorgen får et løft i regeringens forslag til finansloven for 2021. Ca. 95 mio. kroner skal sikre, at den nuværende drift kan fastholdes samtidig med, at etablering af op imod 250 nye pladser i årene frem igangsættes.

Nyt fra Institut for Menneskerettigheder

Regeringen anerkender behov for at ændre brug af isolation som straf i fængsler

Regeringen vil overveje behovet for nye regler omkring isolation i de danske fængsler – såkaldt strafcelle. Det fremgår af Danmarks svar på rapporten fra Europarådets Torturkomité, der blev sendt til komitéen i slutningen af august.

En ny PET-lov bør sikre bedre tilsyn med efterretningstjenesterne

Tilsynet med Efterretningstjenesterne skal have mandat til at undersøge alle dele af Politiets Efterretningstjeneste. Sådan lyder det i et nyt bidrag fra Institut for Menneskerettigheder til en evaluering af den såkaldte PET-lov i Justitsministeriet. PET-loven sætter blandt andet rammerne for tilsynet med Politiets Efterretningstjeneste.

Solnedgangsklausul i lov om fremmedkriegers statsborgerskab

Institut for Menneskerettigheder har netop sendt et høringssvar til regeringens forslag om at gøre loven om frakendelse af fremmedkriegers statsborgerskabet permanent. Instituttet gør i høringssvaret opmærksom på, at loven fortsat mangler retssikkerhedsmæssige garantier

Flere børn og unge bliver anbragt af sociale årsager under fængselslignende vilkår

I 2010 var under hver tyvende anbringelse af børn og unge på sikrede institutioner en social anbringelse (4,6 %), svarende til 34 anbringelser, mens det i 2019 var næsten hver tredje (31,8 %), svarende til 148 sociale anbringelser.

Voldsofre med psykiske og kognitive handicap bliver ladet i stikken i retssystemet

Hver femte anmeldelse om vold- og seksualforbrydelse i 2017 omhandler ofre med kognitive eller psykiske handicap. Mange af dem oplever en lang række af udfordringer under straffeprocessen og risikerer at gå glip af store erstatningssummer, fordi systemet ikke tager hensyn til deres handicap.

Andre nyheder

Unge skaffer sig typisk stoffer gennem venner og bekendte

I de senere år har unges køb og salg af illegale rusmidler via internettet fx på sociale medier vakt bekymring i den offentlige debat, men en undersøgelse fra Center for Rusmiddelforskning på Aarhus Universitet viser, at langt de fleste unge, som bruger fx cannabis, kokain og ecstasy, får eller køber stofferne i det fysiske møde med venner og bekendte.

Skolebørn med usynlige handicap har særlig risiko for at blive ofre for seksuelle overgreb

Påfaldende mange skolebørn med ADHD, autisme eller svag begavelse bliver ofre for et eller flere seksuelle overgreb, viser politiets anmeldelser. Familier med alkoholmisbrug og vold har sværere ved at beskytte børnene imod overgreb.

<https://www.folkeskolen.dk/1854531/skoleboern-med-usynlige-handicap-i-saerlig-risiko-for-at-blive-ofre-for-seksuelle-overgreb->

Hvordan kan uddannelse forebygge kriminalitet hos udsatte unge?

Når udsatte unge tager en uddannelse, bliver risikoen, for at de begår kriminalitet, mindre. I et nyt projekt undersøges det hvordan uddannelse forebygger kriminalitet. Det er viden, som kan være med til at skabe bedre vilkår for udsatte unge og forebygge kriminalitet i samfundet.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra NSfK's kontaktsekretær på Færøerne, Daisy J. Iversen

Har du nyheder, du ønsker bragt i NSfK's nyhedsbrev, kan du rette henvendelse til den kontaktsekretær Daisy.J.Iversen@gmail.com

Nyheder fra det Juridiske område

Nye bekendtgørelser med hjemmel i politiloven

4 nye bekendtgørelser der har hjemmel i politiloven er fremlagt til behandlinger.

Ordensbekendtgørelsen; Bkg. Færøerne om detentionsanbringelse; Bkg. for Færøerne om politiets anvendelse af visse magtmidler m.v.; Bkg. om ændring af bkg om PED.

Læs bekendtgørelserne [her](#)

Lagmanden, ønsker at revurdere våbenloven

Våbenloven der er fra 1969 og er bestemmelserne for hvilke våben er lovlige og ulovlige, ikke blevet ændret siden. Lagmanden, Bárður á Steig Nielsen, er enig med den færøske Politiforening, om at den trænger til at blive ajourført. Læs mere på lagmandskontorets hjemmeside [her](#)

Nyhederne fra Politiet

Politiet har dårlige skyde træningsforhold

I nyhedsmagasinet Dagur & Vika 4 sept., påpeger politiforeningen at forholdene omkring skyde træningen er langt fra optimale, de har ingen indendørsfaciliteter at øve i, blot udendørs, og er derfor afhængige af vejrforholdene er gode, hvilket sjældent gør sig gældende i vinterhalvåret. Se videoindslaget [her](#)

Politiet advarer, LSD, forklædt som slik, i omløb

I weekenden i uge 36, skete en alvorlig hændelse der involverede LSD. LSD ligner vingummibamser, som dem du køber i butikkerne. Politiet advarer om at det er i omløb blandt unge mennesker. Hør indslaget [her](#)

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra NSfK's kontaktsekretær i Grønland, Annemette Nyborg Lauritsen

Har du nyheder, du ønsker bragt i NSfK's nyhedsbrev, kan du rette henvendelse til kontaktsekretær Annemette Nyborg Lauritsen på e-mail: anla@uni.gl

Venteliste til afsoning

På grund af pladsmangel i anstalterne er ventelisten til afsoning stødt voksende. Kriminalforsorplæg for at nedbringe ventelisten. Typisk venter dømte på venteliste op mod et år på at kunne afsone deres dom. Læs mere [her](#).

Justitsminister bekymret over, at seksuel forbrydere venter på afsoning

Den danske justitsminister finder det problematisk, at personer dømt for grove seksuelle forbrydelser går omkring i det grønlandske samfund og venter på afsoning. Justitsministeren har derfor igangsat et arbejde, der skal finde løsning på at forhøje anstætskapaciteten. Læs mere [her](#).

Venteliste til anstalt er ifølge børnetalsmanden alarmerende

Børnetalsmanden finder det foruroligende at seksuelt krænkede børn risikerer at møde deres gerningsmand på gaden, mens krænkeren venter på at blive indkaldt til afsoning. Mange af de krænkede børn har oplevet voldsomme traumer, hvor de ikke altid har fået den nødvendige hjælp. Et møde med gerningsmanden kan skabe en retraumatisering, vurderer børnetalsmanden. Læs mere [her](#).

Mulighed for fodlænkeafsoning skal undersøges

Selvom afsoning med fodlænke i Grønland gang på gang er blevet forkastet på grund af de store afstande og svingende kvalitet i mobildækning, vil Naalakkersuisut nu have undersøgt muligheden i de større byer. Læs mere [her](#).

Mangel på kommunefogeder

Selvom Grønlands Politi har igangsat en hvervekampagne for at tiltrække kommunefogeder, er der fortsat seks byer der ikke har en kommunefoged. Og dermed er der ingen repræsetant for politiet i de pågældende bygder. Læs mere [her](#).

Kriminologiska och kriminalpolitiska nyheter från Finland, av kontaktsekreterare Karolina Henriksson

Har du nyheter som du önskar få med i NSfK's nyhetsbrev kan du ta kontakt med kontaktsekreterare Karolina Henriksson genom e-post: [kontaktnsfk.fin\(a\)gmail.com](mailto:kontaktnsfk.fin(a)gmail.com)

Nyheter från justitieministeriet

Utlysning: kompletterande statsunderstöd för brottsförebyggande

Fler understöd kan nu sökas för utveckling av rehabiliteringsprogram för sexual- och våldsbrottslingar. Under denna ansökningsomgång betonas förebyggandet av våld som minoriteter utövar samt utvecklingen av webbaserade rehabilitering. Ansökningstiden utgår den 20 oktober 2020. Läs mer [här](#).

Arbetsgrupp bereder lagändringarna i anknytning till organisationsreformen av Brottspåföljdsmyndigheten

Brottspåföljdsmyndigheten lämnade i juni 2020 ett förslag till justitieministeriet om utvecklingsbehoven i fråga om organisationsstrukturen. Syftet är att förenhetliga verksamheten i hela landet och förbättra möjligheterna att uppnå de strategiska målen. Läs mer [här](#).

Nyheter från inrikesministeriet

Åtgärdsprogrammet för bekämpning av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet kompletteras

Styrgruppen för bekämpning av grå ekonomi beslutade den 10 september 2020 att komplettera åtgärdsprogrammet för bekämpning av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet med fyra nya projekt. Projekten stöder de åtgärder med vilka man bekämpar exploateringen av utländsk arbetskraft. Läs mer [här](#).

En grupp med fokus på bekämpning av människohandel ska inrättas vid polisen

I budgeten för 2021 föreslås ett tilläggsanslag på 4,1 miljoner euro för att öka polisens personalresurser. Avsikten är att öka personalresurserna för bekämpning av människohandel, i glesbygdsområden och för bekämpning av ekonomisk brottslighet i huvudstadsregionen. Läs mer [här](#).

Polisbarometern: finländarnas förtroende för polisen är fortfarande starkt

Hela 91 procent av dem som svarade på enkäten Polisbarometern har rätt så stort eller mycket stort förtroende för polisen. Förtroendet har minskat något jämfört med den föregående mätningen (2018: 95 %). Läs mer [här](#).

Nyhet från Rådet för brottsförebyggande

God praxis för att förebygga narkotikarelaterad brottslighet

EUCPN (European Crime Prevention Network) har gett ut handboken Toolbox 16 för att förebygga narkotikarelaterade brott, vilket var ett av fokusområdena för Finlands EU-ordförandeskap hösten 2019. Handboken kompletteras av en bakgrundsutredning om läget i Finland. Läs mer [här](#).

Nyheter från Institutet för hälsa och välfärd (THL)

Medling vid brott och tvister föreslås att överföras till justitieministeriets förvaltningsområde

I en rapport, där man utredde en överföring av medlingen från social- och hälso-vårdsministeriets förvaltningsområde till justitieministeriets förvaltningsområde, föreslås det att ledningen av medling vid brott och tvister överförs till justitieministeriet. I utredningen granskades särskilt två alternativ: kopplingen av medlingen till rättshjälpsbyråerna samt inrättandet av ett separat medlingsverk. Läs mer [här](#).

THL börjar undersöka hur coronavirusepidemin påverkar upplevelser av våld i nära relationer samt användningen av tjänster

Målet är att undersöka hur coronaviruset och därtill hörande begränsningsåtgärder påverkar förekomsten av våld i nära relationer, olika former av våld, känslan av otrygghet, användning av och hänvisning till tjänster inom våldsförebyggande arbete samt begränsningar i tillgången till tjänster. THL genomför undersökningen tillsammans med Tammerfors och Åbo universitet. Läs mer [här](#).

Nyheter från Brottspåföljdsmyndigheten

Skillnader i hur väl man känner till samhällspåföljderna - Myndigheternas medvetenhet om alternativen inom samhällspåföljderna bör ökas

I undersökningen kartlades regionala skillnader när det gäller påföljderna, likabehandling och vad myndighetsprocessen får för konsekvenser när det gäller användning av samhällspåföljderna. Bakgrunden till studien var en kraftig minskning i antalet påförda samhällstjänster, en mindre än förväntad användbarhet av övervakningsstraffet och regionala skillnader som konstaterats i användningen av de undersökta samhällspåföljderna under de senaste tio åren. Läs mer [här](#).

Antalet intagna har gått upp, återfallsbrottslighet minskar

Brottspåföljdsmyndighetens statistiska årsbok 2019 har kommit ut med uppdaterade uppgifter om myndighetens verksamhet och antalet klienter och intagna. Antalet personer dömda för våldsbrott gick ner och det genomsnittliga antalet fångar och samhällspåföljds kunder ökade. Läs mer [här](#).

Nyheter från Institutet för kriminologi och rättspolitik (KRIMO)

Utredning: Rättegångskostnaderna för tvistemål har fortsatt stiga

Rättegångskostnaderna och tvisternas intressen har ökat speciellt i mål som väckts av privatpersoner. År 2019 var parternas sammanräknade rättegångskostnader större än tvistens intresse i 41 % av fallen. Läs mer [här](#) (på finska).

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheter fra Norge av kontaktsekretær Per Jørgen Ystehede

(p.j.ystehede@jus.uio.no)

Vil straffe lønnstyveri strengere og forby lønn i kontanter

Regjeringen intensiverer kampen mot arbeidslivskriminalitet. Den sender nå på høring et forslag om å innføre en egen straffebestemmelse for lønnstyveri, og å skjerpe strafferammene for arbeidslivskriminalitet. I tillegg foreslår regjeringen å forby kontant lønnsutbetaling.

Høringsfristene er satt til 10. desember 2020.

– Vi trenger sterkere virkemidler for å slå ned på arbeidslivskriminalitet. Forslagene vi nå sender på høring vil kunne gi oss nye verktøy i kampen mot useriøse aktører, samtidig som de også tydelig signaliserer hvor skadelig grov arbeidslivskriminalitet er, sier arbeids- og sosialminister Henrik Asheim.

Straffebestemmelse for lønnstyveri og skjerpet strafferammer

Lønnstyveri brukes om situasjoner hvor arbeidsgiver på en eller annen måte beriker seg av arbeidstakers lønn eller annen godtgjørelse. Det er vanskelig å anslå omfanget av lønnstyveri. Arbeidstilsynet opplyser at de blant annet har avdekket tilfeller av "doble kontraktsett" for å skjule at det ikke betales allmenngjort lønn. De opplyser også om tilfeller av "pay-back", det vil si at arbeidstaker får utbetalt korrekt lønn, men hvor deler av lønnen deretter betales tilbake til arbeidsgiver.

– Det er helt uakseptabelt at noen useriøse arbeidsgivere unnlater å gi de ansatte den lønnen de har krav på. En egen straffebestemmelse for lønnstyveri og strengere straffer for arbeidslivskriminalitet vil gjøre det enklere å slå ned på slik uredelig oppførsel, sier Asheim.

Les mer her: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/vil-straffe-lonnstyveri-strengere-og-forby-lonn-i-kontanter/id2767308/>

Utredning om varetekt- og straffegjennomføringskapasitet på Vestlandet

Mange norske fengsler er gamle, upraktiske og i dårlig teknisk stand. Derfor har regjeringen prioritert nybygg og rehabilitering av fengsler. Det er bygget et nytt stort fengsel i Agder og nybygg ved Ullersmo avdeling og Eidsberg avdeling. I perioden 2013 til 2019 har Statsbygg prioritert vedlikehold av fengslene for om lag 1,34 mrd. kroner. Behovet for bedre fengsler var også et viktig argument da Justis- og beredskapsdepartementet i 2017 ga

Kriminalomsorgsdirektoratet i oppdrag å utarbeide en konseptvalgutredning for fengsler i de tre vestlandfylkene, sier statssekretær Thor Kleppen Sættem.

Kriminalomsorgsdirektoratet har gjennomført konseptvalgutredningen for varetekt- og straffegjennomføringskapasitet på Vestlandet. Arbeidet ble utført med bistand fra Dovre Group Consulting AS. Utredningen har siden blitt kvalitetssikret av Menon Economics, DNV GL og ÅF Advansia. Anbefalingene fra kvalitetssikrer avviker fra anbefalingene i konseptvalgutredningen.

– Det var overraskende å se så ulike anbefalinger i de to rapportene, konseptvalgutredningen og kvalitetssikringsrapporten. Nå velger vi å offentliggjøre rapportene slik at alle interesserte får muligheten til å lese dem. Fra regjeringens side er likevel konklusjonen klar, nemlig at det ikke er grunnlag for å bygge tre nye fengsler til erstatning for dagens ti. Det er likevel et behov for

rehabilitering også av flere av dagens fengsler. Det vil vi følge opp på samme måte som vi har gjort de senere årene, nemlig ved å prioritere nybygg og rehabilitering høyt, sier statssekretæren. Bakgrunnen for oppdraget med å utarbeide en konseptvalgutredning var Meld. St. 12 (2014 – 2015) Utviklingsplan for kapasitet i kriminalomsorgen, som viste behov for flere fengselsplasser. Det var en ubalanse mellom høyt og lavere sikkerhetsnivå, en bygningsmasse med dårlig teknisk tilstand eller utforming og mange og spredte enheter.

Se: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/utredning-om-varetekt--og-straffegjennomforingskapasitet-pa-vestlandet/id2766792/>

Mæland tok imot rapport om domstolene

Onsdag 30. september fikk justis- og beredskapsminister Monica Mæland den andre og siste delrapporten til domstolkommisjonen.

Domstolkommisjonen har blant annet sett på domstolenes funksjon og rolle, domstolenes uavhengighet og oppgaveløsningen i domstolene.

– Jeg vil takke domstolkommisjonen og sekretariat for innsatsen. Jeg skal nå sette meg grundig inn i den nye rapporten, sier justis- og beredskapsminister Monica Mæland (h).

Domstolkommisjonen ble oppnevnt av regjeringen i august 2017 for å utrede domstolenes organisering og uavhengighet. I oktober 2019 leverte kommisjonen sin første rapport som tok for seg domstolens struktur.

Se: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/maland-tok-imot-rapport-om-domstolene/id2767138/>

Statistisk Sentralbyrå

Flere og mer tidkrevende familievernsaker

Familievernet arbeidet med mer enn 39 800 saker i 2019. Dette er en økning på 15 prosent over den siste femårsperioden. Sakene er også av lengre varighet enn før. Stadig flere eksterne meklinger gjennomføres av advokater.

I 2019 var antall familievernsaker per 1 000 innbygger 7,4. Region Nord hadde flest saker per 1 000 innbyggere, med 10,3 saker. Dette er i tråd med tidligere år. Men for første gang i løpet av perioden vi har disse tallene for, det vil si siden 2003, lå Region Øst lavest, med 6,8 saker pr. 1 000 innbyggere i 2019. Dette henger først og fremst sammen med jevn økning samme periode for region Vest, til 6.9 saker per 1 000 innbyggere i 2019.

Se: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/flere-og-mer-tidkrevende-familievernsaker>

For nyheter om ny forskning se også: <http://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet?de=Kriminalitet+og+rettsvesen>

Kriminalomsorgens Utdanningscenter

Kvinnekonferansen 2020

Kvinneres soningsforhold har vore eit forsømt tema i kriminalomsorga. For å bøte på dette, har det dei siste åra vore gjennomført årlege konferansar der ein ser nærare på kvinner under ansvaret til kriminalomsorga.

I år inviterte Høgskolen og utdanningscenteret til kriminalomsorga KRUS og Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) til ein konferanse der tema som mellom anna menneskehandel, rus og psykisk helse og vald vart tatt opp. Under kan du lese meir frå nokon av desse innlegga.

KDI informerte om status for kvinnestrategien. Ved KRUS blir det utvikla eit eige program for mødrer under straffegjennomføring. Programmet er planlagt ferdig i 2021. Det er òg planlagt å sjå på reglar for visitasjon, visitasjonstolett og urinprøvetaking med tanke på kvinner i slike situasjonar. Planen om å etablere ein spesialeining eller eit kompetansesenter med nasjonalt ansvar for kvinner under straffegjennomføring, er førebels sett på vent.

Se: <https://www.krus.no/kvinnekonferansen-2020.6332529-502975.html>

PolitiHøgskolen

Forskning fortsetter opp og frem

Forskningsmeldingen 2019 er nå offentliggjort. Den viser både temaer, omfang og nivå på forskningsarbeidet ved PolitiHøgskolen.

En av PolitiHøgskolens overordnede strategier i inneværende periode er å "være et ledende miljø innen politiforskning". Dette satsningsområdet operasjonaliseres gjennom to delmål:

- videreutvikle politivitenskapen og øke andelen eksternfinansiert forskning
- være en tydelig og aktiv kunnskapsformidler i akademia og politiet/justissektoren og en aktiv deltager i samfunnsdebatten

Se: <https://www.politihogskolen.no/forskning/nyheter-forskning/forskning-fortsetter-opp-og-frem/>

Disputas: Forsvarets bistand til politiet

Cand.jur Kai Spurkland forsvarte torsdag 24. september 2020 sin avhandling for graden Ph.d ved UiO. Tema var Forsvarets bistand til politiet: En studie av de rettslige rammene for operativ bistand fra Forsvaret til politiet.

Se: <https://www.politihogskolen.no/forskning/nyheter-forskning/disputas-forsvarets-bistand-til-politiet/>

Universitetet i Oslo – Institutt for kriminologi og retts sosiologi (IKRS)

Internasjonale konvensjoner rettferdiggjør handel med ville dyr

De er født i frihet, men fanges og selges som varer over hele verden. Millioner av dyr påføres lidelse og død hvert år. Internasjonale konvensjoner som er ment å beskytte dem, kan gjøre vondt verre.

For mange arter er antallet individer nå så lavt, at de ikke kan overleve på sikt, advarer FNs naturpanel, som bygger sine konklusjoner på mer enn 10 000 vitenskapelige arbeider.

Hvorfor? Fordi de naturlige leveområdene deres ødelegges til fordel for større byer, mer

landbruk, industrielt skogbruk, flere veier. Men også fordi mange av verdens dyr er attraktive varer på et globalt marked. Utviklingen er dramatisk.

Se: https://www.apollon.uio.no/artikler/2020/3_handel_ville_dyr.html

Voldtektsdømte menn har nytte av kritisk dialog

Personer som er dømt for seksuelle overgrep har nytte av å snakke åpent om og få hjelp til å forstå egne handlinger. Det kan bidra til at de tar ansvar for det de har gjort, mener Anja Emilie Kruse.

«Da gikk det opp for meg, det gikk opp et lys, at jeg faktisk har ødelagt for ganske mange flere mennesker enn det jeg har trodd, da. Og det er en ting som sitter ganske hardt. (...) Og så kommer det flere steg videre, og jeg ser hvor mange mennesker eller menneskeliv jeg har ødelagt. (...) Det er, det er ikke så veldig enkelt å takle.»

«Adam» forteller her om opplevelsen av å sitte i retten og høre hvordan hans ofre opplevde den seksuelle volden han hadde utsatt dem for. Han er en av 17 menn Anja Emilie Kruse intervjuet for sin doktorgrad i kriminologi. Mennene soner dommer for voldtekt eller andre alvorlige seksuelle krenkelser av en eller flere voksne eller jevnaldrende ofre.

Se: <http://kjonnsforskning.no/nb/2020/09/voldtektsdomte-menn-har-nytte-av-kritisk-dialog>

Jurist, kriminolog, fysiker og filosof om digitale hjerner

Onsdag møttes en jurist, en kriminolog, en fysiker og en filosof på Kulturhuset for å snakke om "digital hjerneforskning".

I forbindelse med Forskningsdagene bidro blant andre professor i rettssosiologi, Kristin Bergtora Sandvik og post.doc. Mareile Kaufmann ved IKRS med å snakke om "digital brains" - digitale hjerner.

Se og hør panelet snakke om kunstig intelligens, robotetikk og menneskerettigheter, bruk av algoritmer i politiarbeid, GDPR i hjerneforskningen, om det er fare for overbefolkning på Mars og mye mer.

Se: <https://www.jus.uio.no/ikrs/om/aktuelt/aktuelle-saker/2020/digital-brains-pa-kulturhuset.html>

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra Island, af kontaktsekretær Snorri Örn Árnason

snorri.arnason@lrh.is

Nyheter från Island igen i vårt nästa nyhetsbrev.